

Groene reuzen

Bomen en bossen - Arbres et forêts - Bäume und Wälder

NATÜRLICH!
NATURELLEMENT!
NATUURLIJK!

Ongeveer 10 000 jaar geleden, aan het einde van de laatste ijstijd, was er in Midden-Europa bijna geen enkele boom, laat staan een bos, meer te vinden. Pas toen het warmer werd, konden er weer bomen groeien. Ongeveer 2 000 jaar geleden was het overgrote deel van Midden-Europa en ook onze omgeving een bos dat zich zonder invloed van de mens heeft ontwikkeld.

de bossen in de Euregio vind je vandaag loofbomen zoals beuken en eiken (afb. 1, 4) en naaldbomen zoals sparren en pijnbomen (afb. 2, 6). Veel van deze boomsoorten waren er vroeger trouwens niet. Vooral sparren worden al ruim 200 jaar in grote getallen aangeplant, om snel grote hoeveelheden bouwhout te produceren.

Jullie organiseren een bosdag! Welk bos ligt in de buurt van onze school? Wat kun je al vooraf te weten komen over dit bos, welke bomen staan er? Wat moeten we meenemen?

Afb. 1a/b - Beuken

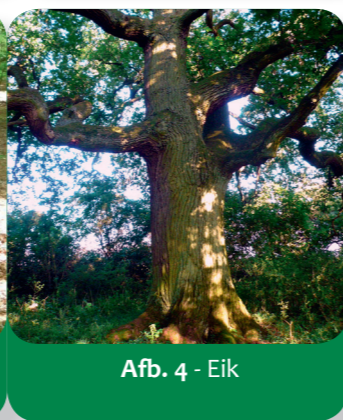
Afb. 2 - Sparren

Afb. 1c - Beukenbladeren

Afb. 3 - Mysterieus: de "cyclopienstenen" in het beukenbos (bij Aken)

Afb. 4 - Eik

In het bos valt er veel te ontdekken en te leren. Hiervoor ontstond er in Aken in 1980 zelfs een speciaal beroep: de "bospedagoog". Tegenwoordig vind je in vrijwel ieder land zulke natuurpedagogen. Samen met deze beleef en ontdek je met al je zintuigen de bomen, het bos, de planten en de dieren: zintuiglijke en behendigheids spelletjes, nachtwandelingen, eetbare en giftige planten, spoorzoeken, enz. Neem je vergrootglas en verrekijker mee, dan ontdek je nog veel meer!

Afb. 5a/b - Kunstwerken in het bos - dit noemt men "land art"

Vaak gaan er oude geheimen schuil in een bos, zoals kruisen die herinneren aan oude pelgrimswegen of tragische gebeurtenissen. Veel bossen in de Euregio liggen op de grens tussen twee landen. Hier kun je de spannende smokkelgeschiedenis herbeleven en oude grensstenen ontdekken van weleer. Je ziet hier ook vaak bunkers en "drakentanden" (afb. 8), die in tijden van oorlog gebouwd werden. Want helaas heerste er zelfs in het bos niet altijd vrede ...

Natuurbelevingspad Aken: wie de "das" volgt, kan actief genieten van de natuur en het landschap rond het Drielandenpunt en je ontdekt er interessante weetjes (bijv. vanaf het Drielandenpunt. De brochure vind je op: grenzrouten.eu)

Een leuk spel: zoek je boom! Eén speler wordt geblinddoekt en door zijn partner naar een boom gebracht. De "blinde" tast nu zijn boom af. Is de schors glad of ruw, is de stam dik, voel je takken? Heeft de boom littekens? Zodra de "blinde" denkt dat hij zijn boom goed kent, wordt hij door zijn partner terug naar het beginpunt gebracht. De blinddoek gaat af: waar staat de boom?

Op satellietfoto's zijn bossen vaak goed te herkennen. "Vlieg" met Google Earth over de Euregio en zoek de grote bossen!

• staatsbosbeheer
• beesies.nl,
• natuurmonumenten.nl/kinderen/
speurtochten

Afb. 6 - Pijnboom

Op pad in het bos. Zoek een plaats uit waar jullie samen een tekening, beeld of misschien een hut willen maken uit natuurlijke materialen. Met takken, bladeren, vruchten, stenen ... (afb. 5). Plukken hoeft niet, verzamel alleen spullen die op de grond liggen.

Afb. 7 - In beschermde natuurgebieden gelden speciale regels, zo mag je bijv. niet van de paden afwijken.

Afb. 8

Drakentanden aan de "Westwall"

Het bos en zijn bomen kwamen altijd van pas: voor het bouwen van huizen, voor het maken van werktuigen en als brandstof. Er werden steeds meer bomen gekapt, ook om plaats te maken voor nederzettingen, akkers en weiden. In de middeleeuwen verdwenen daardoor al grote stukken bos. Pas in de 18de eeuw werden er nieuwe bomen geplant, ook wel "herbebossen" genoemd.

FR forêt is verwant met DE Forst en Förster. Maar let op: het lijkt misschien dan wel op NL vorst, maar het betekent iets heel anders. In het Nederlands noemen we dit bos, net als DE Busch en FR bois.

Ons bos is tegenwoordig een productiebos. Het wordt gebruikt voor de houtproductie, voor de bescherming van het grondwater, voor het behoud van de natuur en voor recreatie. In

Maar deze sparrenbossen zijn zeer gevoelig. Ze worden vaak door stormen omver geblazen of aangetast door insecten zoals de schorskever. Daarom proberen boswachters onze bossen te veranderen in gemengde loofbossen, die gezonder zijn en enigszins lijken op de bossen van vroeger.